

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

JUTRA

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Tel. uredn. 2440, uprave 2455
Izbaha razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Ogla-
se sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Obubožanje našega kmetstva

Naša država ima na ozemlju 248.655 km² nad 15 milijonov prebivalcev, od katerih jih štiri petine (80%), to je okrog 12 milijonov duš živijo neposredno od poljedelstva, dočim tudi ostali po večini črpajo svoj dohodek posredno od kmetijstva (uradniške plače, zaslužki trgovcev in posrednikov, svobodnih poklicev, služinčadi itd. Iz tega se jasno vidi, da živimo pretežno od poljedelstva in da zavisi dohodek 95% našega prebivalstva, neposredno ali posredno, od poljedelstva in njegovega stanja. Logično je, da se mora posvetiti proučevanju in izboljševanju te najvažnejše produktivne panoge našega narodnega gospodarstva največja pažnja celokupnega našega naroda in njegovega vodstva.

Situacija se je za naše kmetstvo silno zaostrija z nastopom velike svetovne agrarne in tej sledeče splošne gospodarske krize, ki je trajala skoraj cel decaenij. V tem času se je stanje našega poljedelstva in naših kmetov popolnoma upropastilo. Nizke cene žitu so prisilile manjša kmetstva gospodarstva, da odprodajo svojo živino in prenehajo nabavljati najpotrebnejše orodje. Ko pa tudi to ni pomagalo, so kmetje zapadli v velike omeruške dolgove, ker so jim bila kot menižno nesposobnim vrata Narodne banke in drugih solidnih denarnih zavodov vedno zaprta. Med krizo so cene vsem dobrinam v prometu, najbolj pa poljedelskim pridelkom, jako padle za poljedelske pridelke in živino za 1/2, za industrijske izdelke za 1/3, dočim se je vrednost denarja v istem razmerju dvignila. Zato so se tudi dolgovi z obrestmi, ki so bili napravljeni v času visokih cen, avtomatično podvojili. Poleg tega so se pa javne dajatve (državne, banovinske in občinske) še dalje zviševale, tako da so v času, ko je bila stiska najhujša, dosegle največjo višino. Vse to je moralo izčrpati naše poljedelstvo, ki je radi navedenih okolnosti zašlo v obubožanje.

Ta položaj se lahko kakor je razvijal svoje važne misli gen. direktor Poštne hranilnice, dr. M. Nedeljkovič na zboru delničarjev Narodne banke 7. t. m. v nekoliko potezah oriše takole: od skupnega kmetkega prebivalstva ena petina nima več nobene svoje zemlje, ampak živi od dne, službe ali zunaj na tujih posestvih. Dve tretjini samostojnih kmetstvih gospodarstev imata manj kot 3 hektarje orne zemlje, 70% ima manj kot 5 hektarjev zemlje. Število živine na teh gospodarstvih se je tako zmanjšalo, da se zemlja slabše orje in manj gnoji. Ugotovilo se je, da v vseh krajih naše države pol malih kmetstvih posestev nima popolne vprege ali sploh nima nobene vprežene živine, ampak si jo izposoja in to kasneje z delom ali žitom odplača. So tudi cele vasi, kjer polovica ali celo tretjina kmetov nima svojega pluga, niti ne lesenega, ampak si še to izposojajo ali pa z motiko obdelujejo svoje njive. Ugotovljeno je, da je pri nas še nad 300 tisoč lesenih plugov v rabi, in sicer ne zaradi kulturne zaostalosti, ampak zaradi obubožanja malega kmeta. Posledica tega je, da daje zemlja vedno manjši donos. Na mnogobrojnih anketah je ugotovljeno, da so mnoga gospodarstva imela letos vsega 6-7 q pšenice na 1 ha, dočim so imela še pred 10 leti 12-15 q. So pa celo kraji, kjer je donos žetve po ha danes še mnogo manjši.

Skupni dohodek našega poljedelstva je upadel v poslednjih 10 letih za celo

Alarmantne vesti iz Nemčije

Rajh lomi z mednarodnim pravom

BERLIN, 11. marca. Havas poroča: Nemška vlada je sprejela včeraj zakon, ki sestoji iz dveh členov. Prvi člen se nanaša na zaščito nemške meje, drugi pa, ki sega na mednarodno torišče, pa predvideva izvestne retorizije proti tujim državljanom. Tekst zakona ni objavljen v službenem listu. Po informacijah z merodajnega mesta pooblašča prvi člen notranjega ministra, da podvzame na označenem delu rajhovskega obmejnega področja vse potrebne ukrepe, ki jih smatra kot potrebne v svrhu delotvorne zaščite meja nemškega področja. S tem se torej daje notranjemu ministru samostojnost akcije, pri čemer niso vključene tehnično vojnemere. V tukajšnjih diplomatskih krogih spravljajo ta zakon v zvezi s sličnimi nedavnimi zakonskimi odredbami v Poljski in Češkoslovaški. V teh krogih zatrjujejo, da je imela nemška vlada tudi doslej na razpolago dovolj občil oblastev v tem pogledu, ter se spričo tega poraja vprašanje, da li nima ta novi zakon značaja zunanepolitične demonstracije. Drugi del oziroma člen nima zveze s prvim. S tem členom se namreč pooblašča notranji minister, da »podvzame retorizivne ukrepe proti tujim državljanom in njihovem imetju v slučaju, če bi kakšna tuja država storila slične ukrepe proti nemškim državljanom ali njihovem imetju. Ta člen bo nedvomno izzval delikatne probleme mednarodnega značaja, saj predvideva ta zakon neposredno pravo nadzorstva ter posredno uporabo nemškega prava na polju suverenosti druge države. V diplomatskih krogih se vprašujejo, da-li ni ta člen v zvezi z ukrepi, ki jih je storila Poljska proti nemškim državljanom. Ob koncu se dodaja, da si je Nemčija s tem zakonom pridobila pravico, da brez drugih instanc sodi v vprašanih privatnega mednarodnega prava brez poziva na haško razsodišče.

PARIZ, 11. marca. Tukajšnji listi se obširno bavijo s temi ministerioznimi ukrepi nemške vlade glede izrednih ukrepov, ki se tičejo sigurnosti pri zaščiti nemške meje in nemškega teritorija. V zvezi s tem krožijo številne vesti, po katerih je soditi, da se pripravlja ojačenje režima Gestapa, to je režima tajne policije za vso Nemčijo. Razen tega pa se bodo iz narodnih socialističnih formacij ustanovljene posebne obmejne čete. Ni dvoma, da so ti ukrepi v zvezi z nezadovoljstvom širokih narodnih plasti, ker bi bili sicer popolnoma nepotrebni in neopravičeni. Skoro vsi francoski listi izražajo mnenje, da so ti ukrepi v zvezi z avtarkijskim režimom v Nemčiji, ki povzroča največje nezadovoljstvo, zlasti v delavskih krogih. Tudi se napoveduje prepoved selitve delavcev in ne bo smel noben delavec v Nemčiji spremeniti mesta svojega bivanja brez predhodnega dovoljenja. V področju Kehla preko Rena je bilo v zadnjem času izvršenih več aretacij. Pretežno se zapirajo osebe, ki so v katerikoli obliki izrazile svoje simpatije s svojci aretirancev.

LONDON, 11. marca. »Daily Telegraph« poroča iz Berlina, da so izredne policijske mere v Nemčiji posledica tega, ker se po vsej Nemčiji opaža izredno naraščanje komunistične propagande. Isti dopisnik pravi, da sta nezadovoljstvo in morebitna komunistična propaganda samo prirodna posledica težkih priilik, v katerih se nahaja nemško delavstvo. Brezposelnost sicer ni velika, vendar pa so mezde minimalne in se radi gospodarske štiriletke vse hujše čuti pomanjkanje raznih življenskih potrebščin.

PARIZ, 11. marca. Radikalna »Oeuvre« poroča, da narašča med nemškim delavstvom pokret v korist republikanske Španije, zlasti v poreniskem ter porurskem industrijskem področju. V 60 velikih podjetjih v Porenju so zbirali prispevke v korist španskih delavcev in to navzlic zelo strogemu nadzorstvu tajne policije. Ne samo v Kruppovih, ampak tudi v dšburških tvornicah je izvedla tajna policija številne aretacije, ker so mnogi delavci odločno protestirali proti pošiljanju vojakov v Španijo. V celoti je bilo zadnje dni aretiranih okoli 4000 oseb. Ta okolnost je znatno vplivala na nemški generalni štab, ki je vse odločneje proti vsakemu vmešavanju v španske zadeve.

polovico, računano po glavi prebivalstva zaradi močnega naravnega prirastka pa dve tretjini (naše prebivalstvo se pomnoži letno za kakih 200.000 duš; od ujedinjenja do danes smo se pomnožili za 3.000.000 duš). Z naraščanjem prebivalstva in upadanjem donosa žetve nam preti še nadaljnje obubožanje našega kmetkega prebivalstva. To je že sedaj, po svoji ogromni večini siromašno. Zato je njegova prehrana padla do kritične točke ter se opaža previsok procent obotlosti in umrlivosti tako pri odraslih, a še bolj pri deci. Težke ekonomske, zdravstvene in kulturne razmere na naši vasi lahko odjeknejo radi tega tudi v ekstremnih političnih in socialnih pokretih.

Vse to je važno tako z državno-političnega kakor tudi z gospodarsko-političnega stališča. Če je poljedelstvo pri nas tako propadlo, da zemlja ne more več hraniti svojega gospodarja, nego da

se mora ta navzlic vsem dohodkom in postranskim zaslužkom zadolževati, naposled pa celo propade, tedaj nastane vprašanje, kje bomo našli možnost prehrane in obstanka za take mase naroda. Ali moremo pred takimi izgledi, ki jih ima najvažnejša panoga našega narodnega gospodarstva, mirno gledati v našo finančno in kulturno bodočnost in varnost?

Ni pač mogoče iskati izhoda v razviku industrije do te mere, da bi ona prevzela in prehranjevala vse naše siromašno kmetstvo prebivalstvo. Kakega drugega izhoda pa tudi ni. To pomeni, da je edini izhod, ki nam ostane, ta, da se znova poprimemo našega poljedelstva in da z ugodno kreditno politiko ter reformami povzdignemo z osredotočenimi naporji njegovo produktivnost in rentabilnost, tako da nas lahko hrani, brani in kulturno dvigne.

Punt okolice proti „zelenemu pasu“

Včeraj popoldne se je vršil na rotovžu sestanek uradnih izvedencev in zastopnikov okoliških občin, v cilju, da konkretizirajo okoliške občine po svojih zastopnikih svoje pomisleke glede projektiranega regulacijskega načrta in zaščitnega pasa mesta Maribora. Sestanek je vodil sreski načelnik dr. Šiška, navzoči pa so bili med drugim gradbeni svetnik inž. arh. Josip Černivec iz Ljubljane kot zastopnik banske uprave, podžupan Žebot kot zastopnik mestne občine mariborske, inž. Vanjek, vodja tehničnega razdelka pri sreskem načelstvu v Mariboru, inž. Baran in inž. Černigoj kot eksperta za regulacijski načrt mesta Maribora ter okoliški župani in sicer Kaloh (Studenci), Stržina (Pobrežje), Pristovnik (Radvanje) in Vesnjak (Košaki) ter nekateri občinski odborniki okoliških občin. Sestanek je otvoril in vodil dr. Šiška, narkar je zbrane zastopnike oblastev in okoliških občin pozdravil podžupan F. Žebot, ki je v imenu mestne občine in odsotnega župana dr. Juvana izrazil željo, da bi se pereči problem gradbene regulacije in zaščitnega pasa (ali takozvanega »zelenega pasa« kakor mu pravijo) rešil v soglasju med mestno občino mariborsko in okoliškimi občinami. Naglasil je, da mestna občina mariborska nima tendence, da bi pritiskala okoliške občine ob stran in da ne zadeje radi »zaščitnega pasa«, krivda mestne občine, marveč je to posledica uredbe banske uprave in zadevnega zakona. Nato je spregovoril zastopnik banske uprave inž. arh. Černivec, ki je izrazil željo, naj izrazijo zastopniki posameznih občin svoje pomisleke glede pritegnitve okoliških občin v takozvani zaščitni pas mesta Maribora, da se potem pozneje ne bodo poslale na ministrstva razne pritožbe, ker banska uprava želi, da bi se zadeva dokončno rešila, predno se pošlje ministrstvu v odobritev. Vodja gradbenega urada mestne občine mariborske inž. Baran je nato obrazložil načrt zaščitnega pasa, ki predvideva ožji in širši gradbeni okoliš ter takozvani »zeleni pas«, ki se v bodoče sploh ne sme več zazidati. V svojem ekspezu je inž. Baran dejal, da so vse občine egoistične in da bi rade vse zazidale. Povdaril je, da se mora v bodoče zidati le po načrtu, da pozneje ne bo očitka, da smo zidali brez vsakega načrta. Prizadevanja mestne občine gredo za tem, da se določi za industrijo poseben okraj, da se tako koncentrirata vsa industrija na enem mestu. V mestu Mariboru je še polovica ploskve nezazidana, pač pa se v okoliških občinah, katerih prebivalstvo je večinoma zaposleno v Mariboru, zida brez vsakega gradbenega načrta. Radi tega se je izdelal načrt za regulacijo Maribora in okolice, ki ima predvsem namen, da se špekulacija z zemljišči onemogoči, pač pa da se zida po načrtu in da dobijo Maribor zaščitni pas. Na ta način bo mogoče, da občine same regulirajo cene zemljiščem in tako pospešijo gradbeno akcijo tam, kjer je potrebno.

Sledila je nato izčrpna debata o regulacijskem načrtu Maribora in okolice in je kot prvi spregovoril župan občine Košaki. V svojem govoru je povdarjal, da odklanja projekt in da imajo okoliške občine občutek, da se interesi okoliških občin ne uvažujejo ter je iskati tukaj nesoglasja med mestom Mariborom in okoliškimi občinami. Dejal je, da so se najboljša stavbšča v košaški občini uvrstila v zaščitni pas in ne dopušča načrt, da bi se stavbišča izrabila. Dejal je, da je to majorizacija Maribora na račun okoliških občin ter načrt primerjal z nasiljem. —

Okna v svet

Vojvoda Windsorski - ljubljenec indijskih maharadž

Kakor se zdi, so se prvotna nespozumljenja in napeti odnošaji med angleško krono in bivšim kraljem Edvardom VIII, sedanjim vojvodo Windsorskim, v zadnjem času znatno izboljšali. Med vojvodo Windsorskim in angleško krono so se delj časa vodila pogajanja, o katerih pa ni do danes še ničesar znane. Obisk princeze Mary in vojvode Kentskega nam to dovolj jasno izpričuje. Spor je torej — kakor se zdi — poravnal.

Pogajanja vojvode Windsorskega so imela razčistiti tri najvažnejše zadeve, ki se tičejo njega in gospe Simpsonove. Predvsem gre tu 1.) za izvedbo ženitbenega načrta, nič manj važno je 2.) vprašanje vojvodove apanaže, ki naj bi jo prejel vojvoda po odložitvi kraljevskih časti in 3.) vprašanje njegove udeležbe pri kronanju novega angleškega kralja Jurija VI.

Vojvoda Windsorski se bo poročil z gospo Simpsonovo šele po kronanjskih slovesnostih novega angleškega kralja. Poroka, ki bi se imela vršiti sicer že

pred kronanjem, bo preložena na poznejši čas, toda samo pod tem pogojem, če se bo včlenila gospa Simpsonova v kraljevsko rodbino s podelitvijo primerne častnega naslova. Velika in mladane nepremostljiva ovira je bila do nedavna apanaža, to je z zakonom določen mesečni dohodek za odstopenega kralja. Znano je, da je ministrski predsednik Baldwin neposredno po Edvardovi odpovedi odklonil katerokoli dotacijo za odstopenega kralja. Baldwin je šel celo tako daleč, da ni kazal v teh dneh kraljevski rodbini bogve kakšne naklonjenosti. Jurij VI. je bil pripravljen dovoliti svojemu bratu letno 15.000 funt šterlingov. Vojvoda Windsorski pa je to ponudbo odločno odklonil, češ, da mu to ne zadošča in da potrebuje najmanj 25.000 funtšterlingov. Sreča je hotela, da so se ravno v teh dneh mudili v Evropi trije indijski knezi-maharadž, ki so izjavili pripravljenost, da dajo teh 25.000 funtšterlingov iz lastnih sredstev na razpolago. Ta izjava je imela velik učinek na angleško krono. Delovala je

tako porazno, da je brez daljnega popustila in bo na ta način vojvoda Windsorski vendarle dosegel svoje zahteve.

Odrto in dosedaj še nerešeno pa je ostalo vprašanje udeležbe Windsorskega vojvode pri kronanjskih slovesnostih kralja Jurija VI. Spored slovesnosti, ki je medtem že dotiskan in v katerem so slike vseh članov kraljevske rodbine, nima slike vojvode Windsorskega. Izpustili so ga in nanj pozabili. Šli so preko njega ko da bi ga ne bilo. Kočljiva zadeva, ki da mnogo misliti in ki se živahno komentira v vseh krogih angleške javnosti. Ta javnost je slej ko prej ohranila svoje osebne simpatije do svojega vojvode in ga smatra kljub odklonitvi kralj. krone še vedno za člana angleške vladarske rodbine.

Književnost

»Mesto«. Odkar je postala Ukrajina samostojna vlada v okviru združenih sovjetov Rusije, se je ukrajinska literatura, ki ji je temelj položil nesmrtni ukrajinski pesnik Taras Ševčenko, silno razmahnila. Eden najpomembnejših mlajših romanopiscev je Valerijan Pidmohylny, katerega roman »Mesto« je pravkar izšel v slovenskem prevodu. Je to prav za prav življenjepis pisatelja, svojevrsten življenjepis glavnega junaka Stepana, ki ga je organizacija zmetških zadrug poslala v Kijev — glavno mesto Ukrajine — študirat. Stepan, ki se je kot vstaš junaško boril za osvobojenje Ukrajine, je prišel kot pristen kmet prvokrat v mesto, ko mu je bilo že čez dvajset let. In v Kijevu se pričena njegov nad vse zanimiv življenjepis. V prijetnem in napetem slogu doživlja bralec vse one najbolj kaotične ter značilne pojave porevolucijske Ukrajine. V knjigi preživljamo vse ostre, nežne in strašne oblike ljubezni, strasti, prostitucije in vse zamotane pojave literarnega, kulturnega in gospodarskega življenja velemesta. Slikoviti so popisi zanosnega Dnejpra, ukrajinskih step in starih ulic Kijeva ter nočnega življenja. Knjiga je zanimiva in privlačna od prve strani do konca. »Mesto« je prvo večje ukrajinsko književno delo v slovenščini, ki je pravkar izšlo. Tiskala in založila ga je Ljudska tiskarna. Knjiga ima 200 strani in se dobiva v Ljudski tiskarni v Mariboru in v vseh knjigarnah le po Din 15.— komad.

Spomnite se CMD!

Ustvarjanje zaščitnega pasa v občini Košaki je nemogoče in nepotrebno, ker je ozemlje v Košakih hribovito in bo itak ostalo tako, kakoršno je. Kotline v Ribniškem in Petrovem selu, kjer so parcele, naj se zazidajo. Omenil je tudi, da čuti 40.000 prebivalcev okoliških občin, da jim regulacijski načrt škoduje in to v korist mestne občine mariborske. Povdaril je tudi, da je občina Košaki prispevala za načrt 20.000 dinarjev, ki pa takorekoč »občino zadržujejo«. Po regulacijskem načrtu občina Košaki sploh nima več nobene možnosti, da se razvija in bi bilo najenostavneje, da se okoliške občine inkorporirajo, če se ne upoštevajo interesi okoliških občin.

Zastopnik občine Pobrežje g. Stržina je v glavnem soglašal z regulacijskim načrtom, vendar zahteva, da se katastralna občina Pobrežje proglasi za ožji gradbeni okoliš, v prvi vrsti zapadno od Vrtnice ulice in sicer tako, da so posamezni ožji okoliši med seboj prometno vezani.

Zastopnik občine Studenci g. Kaloh je tudi zahteval, naj se Studenci uvrstijo v ožji gradbeni okoliš, in sicer do gozdnih mej in da se v Studencih dovoli industrija ter da se določi kraj za industrijo, zlasti z ozirom na grozečo demontažo železniških delavnic. Izrazil se je tudi proti načrtu mestne občine mariborske, da se pod Pohorjem napravi bodoče mestno pokopališče, ker bi radi tega kakovost trpela. V glavnem pa se je izrazil za regulacijski načrt, toda ne na račun

onih slojev, ki so pomoči potrebni. Dejal je, da bi Studenci pričeli zidati v sosednji občini Limbuš ali Pekre, če bi se izvedel regulacijski načrt Maribora in okolice, ker sta Limbuš in Pekre izvzeta iz regulacijskega načrta. Že danes mnogi Studenci bežijo v Limbuš in Pekre kjer pridno gradijo hiše in to samo radi regulacijskega načrta. Končno je g. Kaloh apeliral na uvidevnost, naj se interesi občine Studenci upoštevajo.

Tudi predstavnik občine Radvanje g. Pristovnik je zahteval, da se katastralna občina Radvanje uvrsti v ožji gradbeni okoliš in to zlasti radi tega, ker imajo mnogi Mariborčani, zlasti nameštenci, v Radvanju svoje parcele, kjer nameravajo zidati.

Vse želje zastopnikov okoliških občin so se vzele na zapisnik. Glede želja in zahtev okoliških občin se je mestoma razvila živahna debata, v katero so posegli inž. Baran, inž. Černivec, inž. Černigoj ter inž. Vanek, ki so tolmačili zadevno uredbo o regulaciji Maribora in okolice ter potrebo izvedbe tega načrta. Danes dopoldne je posebna komisija ekspertov in strokovnjakov pričela z ogledom situacije na terenu posameznih okoliških občin, kjer bodo zastopniki okoliških občin lahko na licu mesta tolmačili svoje želje. Terensko ogledovanje bo trajalo najbrže nekoliko dni, nakar bodo storjeni definitivni sklepi in sicer v duhu sporazuma mesta Maribora z okoliškimi občinami.

Intervju vrh mestnega stolpa

Pri zvonikarici

»Kam?« slišim za seboj prav ko stopim na prag stolpnih vrat naše stolnice.

»Vedno brodim v podrejenosti, zato sem se namenil vsaj enkrat v nadrejenost — sem gor.«

In že stopam po lesenem stopnišču masivnega stolpa, ki mi vsili občutek iz srednjeveškega grajskega obzidja; zidovje, okna, oboki — vse izraz preteklosti fevdalne sile, ki je ločila svet v dva tabora: v plemenitnika in robota. Podzavestno primerjam one čase s sedanjostjo: se je li bistveno kaj spremenilo, zvrnalo, spopolnilo? — Zrem v skupino zvonov med močnim in varno podprtim stebriščem in obstanem na velikanu. Njegova povest sega dvesto let nazaj, v dobo »črne smrti«, ki so se li takratni meščani odkupili s postavitvijo Marijine solne pred rotovžem, s cerkvico na Kalvariji in vlitjem novega zvona, za kar so darovale Mariborčanke srebrn in zlat nakit in posodo. Dvesto let je pel veselje in žalost, l. 1921. pa je počil in utihnil. L. 1924. so ga prelili v 3883 kg težkega velikana, ki nas odtlej vabi v duhovni svet.

»Pridele gor?« me zmoti v razmišljanju ženski glas iznad tramovja. Pritrdim in se dvignem v — vežo, kjer me čaka prijazna in zgovorna zvonikarica,

ga. Weis, s katero sva takoj v neprisljennem razgovoru.

»Vas je li kaj upehalo? — Eh, 46 m višine ni kar tako, za onega, ki ni vajen, že ne. Jaz vem, kaj pomeni ta pot, saj jo hodim že od l. 1914.«

Obhodiva zvonik in ga, Weis mi pripoveduje o dolgoletni gasilski službi, ki jo je vršila v lastnosti opazovalke poleg svoje cerkveniške službe.

»Tukaj je bila ena, na nasprotnem, zahodnem vogalu pa druga ura, ki sem jo v dokaz točne straže navila vsak četrt ure. Mučen in težak posel, ki pa sem ga vršila dolgo let v obojestransko zadovoljstvo; mesečna nagrada 1200 Din mi je bila dobrodošla.«

»Ste li to vršila sama?«

»Sama z nečakinjo, ker mož mi je umrl pred mnogimi leti.«

»Težka služba, ki prekaša ženske moči.«

»Pa je vendar šlo. Korajže je treba in volje ter zavesti o obči koristi vršene službe. Ni bilo prijetno okrog vogalov stolpa, ko je v ostrih zimah rezalo v život, a mlada krj je uporna; tudi moja je kljubovala, ne da bi bila čutila posledice. Sedaj proti šestim križem je sewarda drugače in so naporu prvi podlegli živeci.«

»Ali se vam je kdaj pripetila kaka nezgoda?«

»Nič takega, kar bi se ne bilo moglo zgoditi tudi vam tam spodaj. Poji gor in dol sem se tako pričela, da sem jo horkala s sigurnostjo. Tudi v tem pogledu

je sedaj drugače in me noge in srce opozarjajo na obzirnost. V ostalem pa se ni moglo pripetiti nič posebnega, ker je v varstvenem pogledu preskrbljeno. Za to ograjo je kretanje varno. Le ena večja nesreča je bila, dokler ni še bilo ograjeno. Nekdo — imena se ne spominjam — je padel s krova na streho ladje, odtod na stransko in nato na tla. Čudno je bilo, da je mož ostal nepoškodovan, le sluh in govor je izgubil. Pred leti pa se je mudil tukaj nekj Gradčan in dejal, da ta mož še živi, sliši in govori.«

»Kako pa v hudi uri?«

»Neprijetno je bilo l. 1914., ko me je preplašil potresni sunek. Nenavajeni temu nebotičnemu stanu me je prevzel neprijeten občutek zazibanja v višini in potlačila me je mrzlična misel, da se zvonik lahko vsak čas zruši. Neurja, bleska in treska pa sem se kaj skoro pričela in zaupala božji volji. Najhujše mi je bilo, ko sem zapazila v nočnih urah požar in sem se zamislila v nesrečo prizadetih. Mnogo je bilo takih trenutkov.«

»In zdaj, ko nimate več te naloge?«

»Zvonim.«

»Sama z nečakinjo?«

»To ni tako lahko in bi ne zmogli. Treba je najeti pomočnike, kar pa me gospodarsko obremenja.«

Nato mi je pripovedovala, kolikokrat mora zvoniti in kako se zvonjenje po pomenu razlikuje. Vsako jutro udari ob zvon trikrat po 25 udarcev ali točno 75 krat. Nato zvonj ob 5%, ob 6. uri itd, Na

Tezenske novice

Minulo nedeljo so imeli mladi pevci »Radosti« svoj prvi občni zbor. Ob 9. uri je že bila Zoharjeva posebna soba zasedena od članov in podpornikov, ki so pazljivo poslušali poročila posameznih društvenih funkcionarjev. Navzoč je bil za Ipavčevo župo g. prof. V. Mirkin za tezenske strelce g. Sinič Ivan. S priščinimi besedami je pozdravil vse navzoče marljivi predsednik g. Slana Leopold, prav posebej še g. prof. Mirka. Sledila so kratka in jedrnat poročila, iz katerih posnemamo, da je bilo društveno delovanje zelo živahno. Pevovodja Kristjan Alojz zasluži vso pohvalo. Vaje so bile redno obiskane, bilo je več prireditev, zbor pa je sodeloval pri mnogih nacionalnih prireditvah, zlasti pa pri tezenski Strelski družini in Sokolu. Po poročilih tajnika g. Haberja Hinka in blagajnika g. Konrada Mirka je predlagal razrešnico odboru in blagajniku g. Merinik, ter je bila soglasno sprejeta. G. prof. Mirk je pozdravil v živahnem govoru mlade pevce in vztrajnega pevovodjo ter razložil pomen in koristi, ki so je deležni kot člani Ipavčeve župe in jih bodril k nadaljnjemu delu za lepoto slovenske in jugoslovenske pesmi. Pri volitvah je bil ponovno izvoljen večinoma stari odbor s predsednikom g. Slano Leopoldom, kar nam poleg pevovodje g. Kristjana jamči, da bo zbor vztrajno napredoval in pomagal z narodno in umetno pesmijo v složnem delu z drugim nacionalnimi organizacijami pri prosvetnem delu v tem važnem mariborskem predmestju.

Radvanjske novice

Proti programu za regulacijo Maribora in okolice, ki ga je izdelalo mestno poglavarstvo v Mariboru in predložilo kraljevi banski upravi v nadaljnje poslovanje, so vložile okoliške občine in zasebni interesi ugovore. Da se ugotovi pravo stanje stvari, se vrši za občino Radvanje v petek dne 12. 3. 1937 ob 14. uri sestanek v Sp. Radvanju v gostilni Kranjca Franca, katerega se udeležijo strokovni izvedenci tehničnega oddelka kralj. banske uprave, zastopniki teh. oddelka v Mariboru, zastopniki mestnega poglavarstva v Mariboru in zastopniki občine Radvanje. Občina Radvanje pa poziva s tem vse v poštev prihajajoče interese tuk. občine, da se tega sestanka v lastnem interesu polnoštevilno udeležijo.

V Zagreb?

»Ali greste vi večkrat v Zagreb?«

»Koliko pa ves stane tako potovanje?«

»Ako grem z ženo — sto dinarjev; kadar grem sam, pa — štiri do petsto dinarjev.«

koncu staroga leta čujemo — če se nam ljubi šteti — 365, v prestopnem pa 366 udarcev. To da je, odkar vrši ona službo, točno po času in udarcih.

»No, za en udarec več ali manj...«

»Ne, to se ne sme zgoditi, sicer bi bilo zvonjenje nepomembno. Vestno in prav — ali pa nič,« je dostavila resno in odvažno! Da, gospa Weis nam ne bo zamerala, če jo javnosti, ki jo sicer že deloma pozna, razkrijemo kot ženo z vrli namj slovenske matere, ki ima poleg volje in srca tudi precejšnjo energijo, vestnost in poštenje ter — kot sem se mogel prepričati v njenem stanu — tudi skrajzen čut za snago in red.

»Glede opravkov in nabavk morate biti zelo previdna, ker stopnice utrujajo.«

»Kot rečeno, mi je bilo prej to igrača. Živež, kurivo, voda i. dr. se sicer ne da spraviti v navpično višino kot skledo leče na mizo, a je šlo brez posebnega besedičenja. Zdej smo glede vođe preskrbljeni — če ta ne zmazne — ker imam vodovod.«

Prijazna in zgovorna gospa me je pričala, da se človeško bitje privadi vsem prilikam, a je dotlej, dokler je zdravih sokov, in da je tudi ženska sposobna vršiti naporno delo moškega značaja. Za posel ge, Weis pa bi jih menda našli zelo malo. Ne čudimo se, če je že onemogla, zlasti živčno, in potrebuje miru bliže zemeljski skorji, miru s primerno pokojnino.

Mariborske in okoliške novice

Maribor mnoga misli in dela za naš Jadran

V nizu nacionalnih organizacij, zavzema vidno in pomembno vlogo naša Jadranska straža. Mariborski krajevni odbor JS, ki deluje neumorno na tem polju, je polagal sinoči pri Orlu letni občasni svojega dela. Zbor, ki ga je otvoril in vodil zaslužni predsednik g. dr. Vrečko, so pozdravili za oblastni odbor g. dr. Lipold, za mestno občino g. ravnatelj Rodošek, za CMD dr. Lašič, za ZKD g. Pirc, za NO in Maistrove borce prof. dr. Dolar, za Jadran dr. Cerkevnič, za Nanos g. M. Kraljin drugi delegati. Po svojih delegatih je bila zastopana tudi mornariške sekcija (g. Jug) in železniška sekcija JS. Iz zborja je bila odposlana udanostna brzojavka pokrovitelju JS Nj. Vel. kralju Petru II.

Kakor je posneta iz predsednikovega poročila je krajevni odbor JS v Mariboru posvetil svoje delo predvsem skrbi in izpopolnitvi svojega doma na Bakru ter idejni propagandi, ki mora objeti zlasti mladino, kjer išče JS čim več mladih in navdušenih pobornikov. Tajniško poročilo g. prof. Bizjaka je podčrtalo vsa prizadevanja krajevnega odbora JS v nacionalnem in kulturnem udejstvovanju. Številne prireditve so uspeli tako v moralnem kakor tudi propagandističnem pogledu. Blagajniško poročilo g. Rodeta dokazuje, da število članstva v zadnjem času razveselivo narašča. Krajevni od-

bor JS v Mariboru šteje 564 članov — Skupni dohodki v letu 1936 znašajo Din 23.051, izdatki Din 19.407, medtem ko izkazuje društvena imovina Din 16.300. Za nadzorni odbor je poročal vpok. ravnatelj Ajdišek.

Pri volitvah je bila izvoljena naslednja nova uprava: predsednik podpolkovnik Čordašič Juraj. Odborniki: dr. F. Vrečko, F. Pinter, ravn. Ivančič, Rode S., Jereb J., prof. Sevnik, prof. Sila, prof. Mirk, Kus A., dr. Bergoč, kapetan Čanjevac, dr. Turatto, Roglič, prof. Rihter, prof. Bizjak in poštni upravnik Klemenčič. V nadzorni odbor pridejo ravn. Dolenc, ravn. Ajdišek in car. uradnik Rozeg. Namestnika trg. Kravos Ivan in Jančič K.

Po izrečeni zahvali novega predsednika podpolk. Čordašiča je spregovoril predsednik oblastnega odbora g. dr. Lipold, ki je čestital krajevnomu odboru k vztrajnemu delu in pohvalil zlasti neumorno delavnost dosedanjega predsednika g. dr. Vrečka. Ob zaključku zborja je pozdravil vse navzoče msgr. Umek ter g. ravnatelj Rodošek v zastopstvu mestnega načelnika g. dr. Juvana, nakar je bil letošnji zbor zaključen s pozivom novega predsednika k vztrajnemu in složnemu delu v korist naše narodne celokupnosti in našega morja.

razne industrije, kakor n. pr. kovinsko, papirno, usnjarsko industrijo in tem slične, ki so bile primorane, da svoje cene zvišajo. Kakor se doznava, bo v kratkem tudi industrija kreme za čevlje prisiljena zvišati svoje cene. Ta stroka predehuje izključno le inozemske sirovine in je bila zaradi povišanja cariaskega azija in s podražitvijo pločevinastih skatlice običajno prizadeta.

Iz drvečega vlaka je skočila 24-letna zasebna uradnica Angela B., ki je spremenjala svojo teto v žel. voz na koroškem kolodvoru. Ko se je s teto v vagonu razgovarjala, ni opazila, da se je vlak že pričel pomikati. Odprla je vrata ter skočila iz vagona. Pri skoku pa je tako nesrečno padla, da je zadobila poškodbe na desni roki. Sreča je da ni prišla pod kolesje vlaka.

Povožena babica. Na Pobrezki cesti je neki kolesar zavozil v babico Marijo Lešnikovo, in jo podrl na tla. Pri padcu si je babica raztrgala obleko, razen tega pa je zadobila lažje poškodbe na roki. Kolesar se bo moral zagovarjati.

Praktični učiteljski izpit na državnem učiteljskem v Mariboru, kise je vršil od 26. februarja do 10. marca 1937 pred izpitnim odborom pod predsedstvom direktorja Frana Kadunca, so napravili sledeči gg. učitelji-pripravnik (ice): Bezjak Jožef, učitelj v Lipi; Cejan Nada, učiteljica v Zg. Sv. Kungoti; Čeh Bogomila, učiteljica pri Sv. Lovrencu v Slov. gor.; Čepe Marija, učiteljica v Rušah; Čremožnik Marija, učiteljica v Vurbergu; Dolanc Ana, učiteljica pri Sv. Andražu v Slov. gor.; Fingušt Marija, učiteljica pri Sv. Juriju ob Ščavnici; Golež Ana, učiteljica na Sladki gori; Govšek Rudolf, učitelj v G. Ponikvi; Grobin Karolina, učiteljica v Dobrovcu; Hojs Ivana, učiteljica pri Sv. Juriju ob Ščavnici; Jamnik Hilda, učiteljica na Koblju; Jordan Nada, učiteljica v St. Janžu pri Dravogradu; Kavčič Antonija, učiteljica pri Sv. Urbanu; Kavčič Gabrijela, učiteljica v Središču; Končnik Alojzija, učiteljica pri Sv. Lovrencu v Sl. gor.; Končnik Karel, učitelj pri Sv. Lovrencu v Slov. gor.; Kopic M., učiteljica v Kostivnici; Krajnc Jožef, učitelj v Kobilju; Kramer Ema, učiteljica pri Sv. Marjani na Dr. polju; Kulovec Franc, učitelj v D. Slavečih; Kuštrin Cecilija, učiteljica v Sv. Juriju; Kuštrin Stanislav, učitelj v D. Slavečih; Legiša Častislava, učiteljica pri Sv. Marku niže Ptujja; Levstek Marijan, učitelj pri Sv. Tomažu; Lisac Danica, učiteljica na Muti; Moser Julijana, učiteljica v Bučah; Prah Adela, učiteljica pri Sv. Trojici v Slov. gor.;

Zadnje telefonične vesti

Obroč okoli Madrida je sklenjen

SALAMANCA, 11. marca. Iz glavnega Francovega štaba poročajo: Francove čete so danes zavzele Guadalajaro in s tem sklenili obroč okoli Madrida. S tem je vsaka zveza med Madridom in Valencijo presekana. Posamezni poveljniki poročajo, da popušča odpor republikancev. Posebno važna je zmaga pri Huegi, kjer je bil po poročilih takozvani bataljon »rdečih levov« skoro popolnoma uničen. Poveljnik, dva častnika in 100 mož tega bataljona je bilo ujetih. Francoveci razpolagajo na tem frontnem sektorju z 32.000 mož pehote, 150 topovi, 50 tanki in 180 oklopnimi vozovi. Republikanci pa razpolagajo na tem odseku s 15.000 mož. Pri Oviedu so francoveci odbili napad republikancev. Francoveci so prodrli do Escampalrije.

PARIZ, 11. marca. Borbe, ki so se razvile v zvezi z veliko Francovo ofenzivo na madridski fronti, so najodlo-

čilnejše v vsej španski državljanski vojni. Oddelki francovecev, podprti z laško motorizirano divizijo prostovoljcev, prodirajo v formaciji 30.000 do 35.000 mož vzdolž reke Henares. Prodrli so v širini 30 do 40 km in globočini 20 km ter so dosegli linijo Latoba—Arhesilas, Massegosas. Arhesilas leži točno med Siguenzo in Guadalajaro. S tem je Franco dosegel svoj cilj, da sklene obroč okoli Madrida. General Franco se poslužuje sedaj popolnoma nove taktike. V pričetku državljanske vojne je uveljavljal frontalno ofenzivno taktiko. Pozneje je sledilo topniško pripravljenje, ki mu je sledil napad pehote. Sedaj se pri Guadalajari poslužuje iste taktike kakor maršal Badoglio v Abesiniji: najprej prodirajo tanki s pomočjo letal, ki preprečijo nasprotniku vsako zbiranje nadaljnjih oddelkov. Šele po zlomljenem odporu prodira pehota.

Kino

Kino Union. Danes film prekrasnega petja »Cvetje iz Nice«. Erna Sack, ženski Caruso.

Narodna gledališča

MARIBORSKO GLEDALIŠČE:
Četrtek, 11. marca. Zaprt. Radi boleznih gđ. Kraljeve.

Petek, 12. marca ob 20. uri »Baletni večer Maksa Fromana in ljubljanskega baleta«.

Sobota, 13. marca ob 20. uri: »Visokost pleše«. Globoko znižane cene. Zadnjič.

Nedelja, 14. marca ob 15. uri: »Dežela smehljaja«. Znižane cene. Ob 20. uri: »Ciganski primaš«. Globoko znižane cene.

Jutri baletni večer Maksa Fromana in ljubljanskega baleta. Maks Froman je znan po vsej državi kot odlični baletni mojster zagrebske opere, ki je pred nedavnim s članicami baleta ljubljanske opere naštediral vse točke, ki jih bo pokazal jutrišnji baletni večer. Na sporedu je enodejanski balet »Papillon« od Schumannja ter razne solistične in ducti. — Veljajo znižane operne cene.

Krstna predstava slovenske operete. V kratkem bo krstna predstava nove slovenske operete člana mariborskega gledališča in skladatelja Pavla Rasbergerja »Rdeči nageljni«.

Pucko Janko, učitelj v Hotizi; Ravter J., učitelj v Kapci; Rek Elizabeta, učiteljica v Fokovecih.

Senegačnik Adolj, učitelj v Šmartnem v Rožni dolini; Senekovič Alojzij, učitelj v Vratih; Sitar Marija, učiteljica v Sv. Andražu v Halozah; Skaza Hilda, učiteljica pri Sv. Tomažu; Stegu Josipina, učiteljica v Majšperku; Stupnik Jožef, učitelj v Kapci; Stupica Stanislava, učiteljica v Šmiklavžu pri Slovenjgradcu; Šefina Bogomira, učiteljica v Podgorju; Škerbine Franja, učiteljica v Trnju; Svalj Josipina, učiteljica v Majšperku; Tičar Zofija, učiteljica pri Sv. Juriju; Turk Josip, učitelj v Melinci; Tušak Milena, učiteljica pri Sv. Marjeti na Dravskem polju; Tušek Bogdan, učitelj

pri Sv. Jakobu v Slov. gor.; Ukmar Silva, učiteljica v Lipi; Urbančič Rozalija, učiteljica pri Sv. Vidu pri Ptujju; Valenčak Anton, učitelj v Ravnah pri Šoštanju; Verhovnik Payla, učiteljica v Cirkovcah; Višner Ludvik, učitelj v Cankovi; Zabavnik Emilija, učiteljica pri Sv. Marku niže Ptujja; Žizek Albin, učitelj v Lju v Slov. gor.

Rodne vesti

NJ. VEL. KRALJICA MARIJA se je sinoči preko Ljubljane vrnila v Beograd.

Dr. MAČEK PREKO MARIBORA V ZAGREB.

Dr. Maček ni bil na Dunaju, marveč samo v Gradcu, kjer se je v Parkhotelu pozno v noč posvetoval z dr. Krnjevičem.

SENAT bo obravnaval danes novi proračun, potem ko ga je Narodna skupščina izglasovala.

PROTI AMANDMANOM.

Narodna skupščina je razpravljala večeraj o finančnem zakonu ter amandmanih. Po daljšem govoru finančnega ministra Letice se je poslanec dr. Koce opravičeval radi poyrsne sestave številnih tiskovnih napak. Poslanec Mirko Došen (JNS) je kritiziral pooblastila, s katerimi se kratijo zakonodajne pravice narodnega predstavništva. Med govorom radikalnega poslanca M. Dimitrijeviča je nastalo prerekanje med večino in opozicijo, radi česar je bil Dimitrijevič kaznovan z ukorom. Poslanec Voja Lazič (zemljoradnik) se je izjavil proti povišanju raznih taks, s katerimi bodo prizadeti najširši sloji, in proti sistemu trošarin, ki obremenjuje najsiromašnejše sloje. Predsednik poslanskega kluba JNS Ješa Protič pa je v imenu kluba JNS prečital izjavo, ki v 12 točkah opozarja na pomanjkljivosti in nevarnosti novih obremenitev z amandmani finančnega zakona.

Zbirka žuželk.
»Ali imaš ti že veliko zbirko žuželk?«
Mislim da in sicer v kuhinji in v postelji.«

Darujte za azilni sklad PTL!

Osumljen umora lastne matere

Radi suma, da je ubil svojo mater, so orožniki aretirali in prepeljali v zapore mariborskega okrožnega sodišča 38 letnega posestnika Ivana Kukoveca iz Rakovce pri Sv. Tomažu pri Ormožu. — Pred dnevi je namreč nenadoma umrla njegova mati 73 letna Marija Kukovecova ter so se razširile vesti, da je starca umrla nasilne smrti. Orožniki so takoj uvedli preiskavo in so o zadevi obvestili mariborsko državno tožilstvo, ki je odredilo raztelesenje trupla pokojne Kukovecove. Obdukcija je dognala podplutbe na tankem črevesu in drobovju. Podplutbe na tankem črevesu so posledica udarcev s topim predmetom, verjetno s pestjo ali z ного v trebuh. Raztelesenje

trupla je pokazalo, da bi Kukovecova ne mogla več dolgo živeti, ker je bila že pri kraju svojih moči ter da je bil za njeno smrt potreben le majhen vzrok. Po zdravnikovem mnenju bi živela kvečjemu še mesec dni.

Aretirani Ivan Kukovec je pri zaslišanju odločno zanikal, da bi bil kedaj pretepel svojo mater, vendar pa se je javila neka priča, ki je videla, kako je sin suval mater. Glede vzrokov smrti je osumljen Kukovec dejal, da je najbrže umrla radi tega, ker je na Svečnico padla in se je najbrže takrat poškodovala. Pač pa je pri zaslišanju priznal, da je ženo pretepal.

Smrtna kosa. V starosti 64 let je umrl v splošni bolnišnici polic. agent Josip Perko. V Slovenski ul. 40 je preminil v starosti 71 let zasebnica Neža Bevc. — Zalujočim naše tople sočutje!

Deveto kolo šahovskega kvalifikacijskega turnirja v Centralu se je končalo z naslednjimi rezultati: Sever:Radolič 1:0-Reinsberger:Starc 1:0, Jant:Šetinc 1:0, Kobljer:Križajeva 1:0, Stonjšek:Lichtenwallernejeva 1:0, Čertalič:Senica 1:0, Partija Kranjc:Koser jebila prekinjena. Stanje po 9. kolu: Stonjšek 8 in pol, Kranjc 7 in pol (1), Sever 7 in pol, Koser 6 (1), Kobljer, Reinsberger 6, Jant 5 in pol, Čertalič 4 in pol, Šetinc, Senica, Starc 3, Radolič 1 in pol, Richtenwallernejeva in Križajeva brez točke. Deseto kolo bo v petek.

Sokolsko društvo Maribor III. poziva vse članstvo, da se polnoštevilno udeleži v nedeljo, dne 14. marca ob 10. uri v osnovni šoli v Krčevini predavanja br. partije Gruntarja »O razvoju ruske revolucije«. Opozorjamo nadalje članstvo na popoldansko predstavo ob 16. uri istotam »Spavaj moja deklica«. Igra je polna veselih dogodkov in zdravega humorja. — Pridite vsi k obema prireditvama. Zdravo!

Iz društva »Nanos«. Danes ob 20. uri članski sestanek. Predavala bo g. Domiciljeva o temi: »Vzgojni pomen dela«.

Mariborski klavirski trio, novo komorno združenje, ki ga tvorijo učitelji Glasbene Matice g. dr. Roman Klasinc, klavir, Taras Poljanec, gosli, in Oto Bajde čelo, priredi v sredo dne 17. t. m. svoj prvi koncert v velikih kazinskih dvorani.

Zdravniško društvo v Mariboru sporoča, da se za danes napovedani sestanek pri »Orlu« radi tehničnih ovir ne more vršiti.

Ljudska univerza. Biološki predavanja g. prof. dr. Vouka se radi njegove boleznih odložijo. **V četrtek, 11. marca** predava naš odlični glasbeni pedagog prof. Hinko Družovič o interesantni temi »Glasbena vzgoja«. G. prof. bo govoril iz svojih bogatih izkušenj, ki jih ima na tem polju in opozoril na mnoge napake, ki se tu delajo posebno od strani staršev ter bo končno očrtal smernice pravilne glasbene vzgoje. Je to spet pravi pedagoški večer za starše in vzgojitelje! — Vstopnine ni. V ponedeljek, 15. in v torek 16. marca se predvaja kulturni velenfilm »Kitajska«. Uvodno predavanje ima prof. F. Baš.

Val draginje v Jugosl. industriji! Splošni val draginje, vedno večji produkcijski stroški itd., so v Jugoslaviji zajeli že

Mavci, „plavi Mavci“ in Italijani

MADRID, 11. marca. Dopisnik »United Press« poroča, da operirata ob Guadalajari druga in tretja divizija redne italijanske vojske, ki sta nedavno zavzele Malago. Na čelu italijanskih kolon operirajo mali italijanski tanki, ki prodirajo z brzi- no 50 km na uro. 40 italijanskih letal pod pira to akcijo iz zraka. Po izpovedbah štirih ujetih Italijanov poveljuje italijan- skim četam, ki štejejo okoli 15.000 voja- kov, general Pozzi. V dokumentih, ki so jih našli pri ujetih Italijanah se nahaja tudi uredba o dostavi streljiva v italijanščini

in s pečatom divizij št. 3 in 4 Francove čete so zavzele Valfermozo vzhodno glavne ceste 75 km od Madrida.

MADRID, 11. marca. Havas poroča: Poveljnik madridske obrambe general Misaja je izjavil: Po izkazih 4 ujetih Ita- lijancev so francoski poklicali na pomoč one, ki so vodili vojno proti Abesincem. Pred tem so poklicali na pomoč Mavre, potem so prišli Nemci »plavi Mavri« in sedaj Mussolinijeve ljudi. Pripravili jim bomo isto usodo, kakor so jo doživeli oni drugi.

„Timesove“ senzacije: 6000 Abesincev ustreljenih

RIM, 11. marca. »Times« prinaša sen- zacijsko vest, da so po atentatu na mar- šala Grazianija ustrelili italijanski milič-

niki s svojimi strojnimi in bombami 6000 Abesincev, pri čemer niso prizane- sli niti ženam, niti deci.

Ptujske novice

Surov napad v Markovcih. V nedeljo 7. t. m. so se zbrali domači fantje na ne- kem vinotoku v Markovcih, med kateri- mi sta bila tudi 26. letni kočarski sin Horvat Ignac iz Spuhlja in neki Klinc Janec. Ko je hotel Horvat sam proti do- mu, ga je zunaj pred vratmi počakal Klinc ter ga z debelim kamnom pobil na tla. Horvat je obležal v mlaki krvi nezavesten pred hišo in so ga morali takoj prepeljati v ptujsko bolnišnico, kjer so ugotovili te- žke poškodbe. Vzrok napada je neko staro sovraštvo.

Poljičanske novice

Dravinja se je razlila po njivah in trav- nikih. V ponedeljek ponoči je bil velik naliv in zjutraj je Dravinja na opasnih mestih prestopila bregove ter se razlila čez polja in travnike. Zdaj še ne prehuda povodenj je povzročila mnogo skrbi in neprilik. Ker pa še dežuje grozi nevar- nost večje poplave.

Putnikove novice

Velika noč v Carigradu. »Putnik« Beo- grad prireja za velikonočne praznike od 24. do 31. marca skupinsko potovanje v Carigrad. Spored obsega vožnjo z pod- zemno želez. v Galato, izlet z motornim čolnom v Eyoub na Zlatem rogu, ogled tankajšnje džamije, muzeja in pokopali- šča kakor tudi kavarne nesmrtnega Pie- ra Lotia, ogled Starega Seraja z vsemi nepopisno dragoceniimi zbirkami, hare- mom sultanov, vožnje z mot. čolnom do gornjega Bospora mimo poletne re- zidence Ataturka Dolma Bakce, ogled trdnjav Rumeli in Anadolii Hissar itd. — Potrebno je le potrdilo pristojne politi- čne oblasti, da ni zapreke proti potova- nju v inozemstvo. Vožnja II. razr. in vsa oskrba Din 2.780, III. razr. Din 2.050.— Informacije pri Putniku Maribor in Celje.

Putnikova pavšalna potovanja na Ja- dran. Velika noč! Od 17. do 31. marca: Kaštel Stari pri Splitu Din 1.450.— Od 17. do 31. marca: Otok Korčula Din 1.660.— Binkošti! Od 8. do 18. ma- ja: Crikvenica Din 1.200.— Od 8. do 18.

maja: Otok Rab Din 1.250.— Vse infor- macije in prijave pri »Putniku«, Maribor, Aleksandrova cesta 35, tel. 21-22, 21-29.

Iz Goenje Radgone

Z motorjem v občestni brzojavni drog. V nedeljo, dne 7. marca t. l. popoldne je mehaniker Koler Albert iz Gor. Radgone na majhnem ovinku pri Podgradu izgu- bil oblast nad vozilom, na katerem se je vozil tudi lastnik g. A. Kiršner iz Stegov- cev, ter zavezil v občestni brzojavni drog s tako silo, da ga je kratkoma- lo odtrgalo nad zemljo. Koler ima lažje no- tranje poškodbe, Kiršner pa težje po- škodbe, ker mu je na dveh mestih zlom- ljena desna noga ter je bil prepeljan v bolnišnico v Mursko Soboto.

Vlom v ordinacijsko sobo. V noči od nedelje na ponedeljek so neznani vlomilci vdrli v ordinacijsko sobo zdravnika dr. Julija Matthey v Apačah. Vlomilci so radi tega vdrli v ordinacijsko sobo v pritli- čju na ta način, da so strli veliko šipo na oknu. V ordinacijski sobi so nato strli več instrumentov in steklene posode ter prebrskali vse predale, vendar pa so bili pregnani, predno so s naložili plen.

Marenberške novice

Tečaj za mojstrske izpite. Pretekle dni se je v Marenbergu končal tečaj za mojstrske izpite. Tečaj je priredila obrt- niška zadruga. Bil je v tukajšnji osnovni šoli, dvakrat tedensko in ga je vodil g. Bremec Stefan, krojaški mojster v Marenbergu. Tečaj je obiskovalo okrog 30 pomočnikov vseh strok.

Občni zbor Kola jugoslov. sester. V nedeljo je bil v tuk. šoli redni občni zbor Kola jugoslov. sester, ki ga je vodila ga Bremčeva. Pred občnim zborom je bilo obdarovanih okrog 30 revežev. Pri volitvah je bil izvoljen pretežno stari odbor z gospo Vinterhalterjevo kot predsednico.

Nesramna obrekljivost.

»Ves svet me obsoja ter mi očita, da sem dva meseca po smrti svojega so- proga začela že z drugim ljubkovati, v resnici sem pa že začela dva meseca pred njegovo smrtjo.«

S stanovske fronte

Lepi uspehi Trgovske in obrtniške bolniške blagajne

Sinoči je bil v hotelu »Novi svet« XI. redni letni občni zbor Trgovske in obrt- niške bolniške blagajne v Mariboru. Zbo- rovanje, ki je bilo zelo dobro obiskano, je s primernim govorom otvoril in vodil zaslužni dolgoletni predsednik te koris- ne institucije g. Vilko Weixl. V svojem poročilu je g. Weixl naglašal, da posluje Trgovska in obrtniška bolniška blagajna v Mariboru že nad 11 let v splošno za- dovoljstvo svojih članov in je edina to- vrstna socialna institucija za trgovce, in- dustrijce in obrtnike v naši državi. Po- drobno poročilo o delovanju Trgovske in obrtniške bolniške blagajne v prete- kle letu je podal agilni tajnik g. Franjo Znidarčič. Blagajniško poročilo iz- kazuje v preteklem letu Din 175.236 Din dohodkov, dočim so znašali izdatki za zdravnike, zdravila in bolnišnico 175.236 Din. Rezervni sklad je v letu 1936 nara- stal na 155.401 dinarjev. Trgovska in obrtniška bolniška blagajna v Mariboru je tekom 11 letnega poslovanja izplačala za razne račune zdravnikov, zdravil, bolnišnic in sanatorjev skupno 1.332.608 Din, kar dokazuje, da je bolniška blagaj- na naših trgovcev in obrtnikov v polni me- ri izvršila svoj bistven namen in smoter, ki obstoja v socialnem zavarovanju. — Iz poslovnega poročila Trgovske in obrt- niške bolniške blagajne v Mariboru je raz- vidno, da znaša število pri omenjeni in- stituciji zavarovanega članstva 306, in sicer glasom statistike z dne 31. decem- bra 1936 v I. skupini 196, v II. skupini 92 in v III. skupini 18 zavarovancev. —

Premoženjsko stanje je znašalo dne 31. decembra 1936 Din 172.504.

Na sinočnem zborovanju so sklenili, da ostanejo prispevki isti kakor doslej in da se sprejemajo člani v vseh treh sku- pinah. Skupine se delijo po višini pri- spevkov in sicer je treba plačati v I. sku- pino Din 65, v II. skupino Din 45, in v III. skupino Din 25 mesečno. Na ta način je tudi revnejšim trgovcem in obrtnikom omogočeno, da pristopijo k tej socialni ustanovi. V tem se tudi zrcali vsa skrb uprave, ki stoji na braniku socialnega skrbstva gospodarskih krogov.

Pri volitvah je bila izvoljena naslednja nova uprava: Predsednik Weixl Vilko, podpredsednik: Sax H. Odborniki: Videl A., Oset A., Kvas I., Feldin M., Marko- vič S., Ilich E., Murko V. Namestniki: Linzner A., Poš A., Sučević B., Strašnik L., Vidmar S. Nadzorniki: Andrej Z., Jarc M., Greif F. Namestnika Kumperščak A. in Macun A. Razsodišče: predsednik dr. Šorli Ivo, namestnik Kravos Ivan.

Pri slučajnostih je g. Anderle pred- lagal, naj odbor razmotri, kako bi se ustanovilo tudi zavarovanje za starost in onemoglost na prostovoljni podlagi.

Studenške novice

Drevi predava o Poljski prof. Sedivy.

V vsako slovensko hišo »Večernik«!

Razno	Posest	Prodaj	Službo dobi
Ko v Maribor kdaj prideš na obisk, v Tattenbachovo zavij K. Se- nci, brž reši te vseh skrbi in stisk najboljšo vino v sodčkih, v steklenici. 1147	VILA pri parku z velikim vrtom na prodaj za knjižice Posojil- nice Narodni dom. Naslov v upravi »Večernika«. 1141	LOPA kompletna, primerna za ga- raže itd., prvovrstni, impreg- nirani les, takoj ceneno napro- dai. Uprava hiš Pokojninske- ga zavoda za nameščence, Maribor. 1154	Veliko, sončno, lepo oprem- ljeno SOBO oddam s 15. marcem. Upo- raba kopalnice. Strossmaier- jeva 28-II, vrata 9. 1180
DAME, GOSPODJE! Kaj nekj premišlujete, kam bi dali v delo vaše kostume, plašče, moške obleke itd. Po najnovejši angleški fazoni garantirano vam ustreže kro- jaški salon Avberšek, Mari- bor, Državna c. 24. 1184	STEDILNIK (mizni). Studenci, Cankarje- va 5. 1188	Iščem celo manjšo HIŠICO v najem ali dvosobno stano- vanje v Mariboru ali v oko- lici. Ponudbe na upravo »Ve- černika« pod »Točno pla- čilo«. 1179	ODDAM SOBO IN KUHINJO Cankarjeva 5, Studenci. 1187
KOSTANJEVE STEBRE za brajde in ograjo kakor vse druge potrebščine, kolje late itd. kupite poceni v les- ni trgovini Albin Čeh, Mari- bor, Betnavska c. 4. 1183	V najem Iščem celo manjšo HIŠICO v najem ali dvosobno stano- vanje v Mariboru ali v oko- lici. Ponudbe na upravo »Ve- černika« pod »Točno pla- čilo«. 1179	SOBO s štedilnikom prazno ali opremljeno takoj oddam. — Praprotnikova ul. 17. 1182	Službo dobi Sprejem POSTREZNIČO od 7. do pol 12. ure. Naslov v upravi. 1177
NAJCENEJE DOBITE sportne čepice od 10—20 Din klobuki od 25—50 Din. Popra- vila klobukov od 10—25 Din samo pri Babošek-u, klobu- čarju, Vetrinjska 5. 1186	SOBO s štedilnikom prazno ali opremljeno takoj oddam. — Praprotnikova ul. 17. 1182		Službo išče DEKLE srednje starosti, z 10 letno dobo službovanja, išče slu- žbo kuharice ali za vse k ma- li družini. Nastop po želji. Naslov v upravi. 1178

DON JUAN

Rowlandu se je gospod Glinar smilil. V družbi so mnogo govorili o bolani Marti. Nežna ljubezen gospe Glinarjeve do hčere Marte je bila sicer mnogo ope- vana, toda Rowland je opazil, da ni Mar- tina bolezen odvrnila gospe Glinarjeve od tega, da ne bi bila vodila kneza Vo- roncova preko dne po carigrajskih uli- cah, ob večerih pa razvijala v svojem družabnem salonu koketerije, ki jih je mogel uravnati v pravih mejah le go- spodujoči pogled kneza Voroncova. V teh Rowlandovih razmišljanjih je bilo najbrže mnogo zavisti radi očitnega za- postavljanja od strani ge. Glinarjeve.

Ko si je Rowland ob svojih samotarskih sprehodih pred carigrajskimi utrd- bami preganjal dolg čas, je mnogo mi- šlil na svojo rodbinsko srečo, ki si jo je obetal od Hermione, ki je ni mogel po- zabiti. Nežna podoba neomadeževanega

dekleta mu je bdela pred očmi kot ideal ženskosti. Ti pikantni dražljaji, s kateri- mi je gospa Glinarjeva delovala na svo- jo okolico in ki niso Rowlandu bili rav- no preveč všeč, pa so v njegovi duši povzročili, da je sproti vstajala pred njim protipodoba gospe Glinarjeve — Her- miona v vsem čaru svoje čistosti, než- nosti in privlačnosti. Silno ga je žalostilo, da mu ni bila sreča naklonjena, da ni mogel nikjer iztakniti Hermione, četudi je bil stikal po vseh najrazličnejših če- trtilih slikovitega Carigrada.

Bil je aprilski večer, ko se je Rowland vrnil s svojega inšpekcijskega potovanja, na katerem si je ogledal turške trdnjav- ske linije pred Jedrenom, Konja, na ka- terem je jezdil, je pustil v nekem hlevu v bližini starih vrat, nato pa se podal skozi vrata Egri Kapu v oni del Cari- grada, ki stoji na mestu, kjer je bila ne-

koč stara sultanska palača in kjer bivajo prebivalci najrazličnejšega porekla, pri- padajoči pretežno nižjim slojem.

Zašel je na samotno pot. Na levi strani so se dvigale razpadajoče utrdbe iz dav- ne preteklosti v slikoviti pestrosti. Na drugi strani ceste pa so se v neredni razporejenosti vrstile hermetično zaprte nizke stavbe. To nasprolje med moder- nimi, nizkimi poslopji in kvilku moleči- mi ruševinami starih mestnih utrdb, ki so kljubovale neštetim sovražnikom, je pri Rowlandu, ko je tako sam korakal po teh potih, takoj zbudilo zanimanje. Nehote je upočasnil svoj korak in je z zanimanjem zrl na stolpe in utrdbe. Pri tem so se mu nehote porajale misli: Bogve, če bi ta notranji trdnjavski pas kaj koristil, če bi pred ruskim navalom padle novo zgrajene utrdbe.

Ko je bil tako ves zavzet v svojih vo- jaških in vojnih razmišljanjih, pa se mu je ob nekem voglu zazdelo, da je začul neki krik. Postal je pozoren. Zavedal pa se je tudi, da mora biti zelo oprezen. V

tretjič gre rado, si je mislil pri sebi in se je spomnil neprostovoljne kopeli v morju in tistega napada po pristanku, ki ga je tudi pripisoval tajnim maščeval- nim silam od ruske strani. Ta razmiš- ljanja so zbudila v njem povod za pre- vidnost. S samokresom v roki je šel v smeri krika, ki bi mogel biti vaba v past. Toda ko se je približal mestu, od koder so prihajali vse češči klici na po- moč, je opazil v daljavi temno skupino, ki se je prerivala. S samokresom v des- nici in s svinčeno palico v levici je po- hitel v dotično smer.

Ko je prispel v bližino, je videl, kako so bili trije sumljivi tipi v čerkeški noš- nji potlačili na tla in davili starejšega, lepo oblečenega moškega. Rowland je takoj stopil v akcijo. S svinčeno palico je, predno so ga napadalci opazili, za- mahnil po prvem razbojniku s toliko si- lo, da se je v krvi ter nezavesti zrušil na tla.

(Dalje sledi.)